

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

8 вересня 2005 року

№25 (2719)

і олімпіад, спортивних змагань, а також володарями призів глядацьких симпатій конкурсів "Королева КПІ-2005" та "Містер КПІ-2004". Останні дуже ефектно з'явилися на площі у рожевому кадилаці під бурхливі оплески присутніх. Свято не зупинилося ні на мить! Пролунали чарівні звуки вічного вальсу, який виконав народний ансамбль бального танцю "Стіль", і запальний гопак у виконанні зразкового дитячого ансамблю народного танцю "Вітамінчик". І ось нарешті настала найурочистіша

і олімпіад, спортивних змагань, а також володарями призів глядацьких симпатій конкурсів "Королева КПІ-2005" та "Містер КПІ-2004". Останні дуже ефектно з'явилися на площі у рожевому кадилаці під бурхливі оплески присутніх. Свято не зупинилося ні на мить! Пролунали чарівні звуки вічного вальсу, який виконав народний ансамбль бального танцю "Стіль", і запальний гопак у виконанні зразкового дитячого ансамблю народного танцю "Вітамінчик". І ось нарешті настала найурочистіша

Вшосте оголошено підсумки щорічного рейтингу ВНЗ України "Софія Київська", який проводять Міжнародна кадрова академія, Конфедерація недержавних ВНЗ України, Академія наук вищої школи України,

"СОФІЯ КИЇВСЬКА" – знову в КШ

Інститут вищої освіти Академії педагогічних наук України та Український інститут соціальних досліджень.

У 2005 р. у рейтингу брали участь 383 ВНЗ, із них 133 – недержавної форми власності. Серед класичних університетів на першому місці Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

НТУУ "КПІ" визнано кращим серед технічних та технологічних ВНЗ.

Інф. "КПІ"

ДЕНЬ ПЕРШОКУРСНИКА

Феєричне дійство для першокурсників-капітанів відбулося на площі Знань 30 серпня. Яскраве сонечко, посмішки, святковий настрій – безперечно, кожен студент 1-го курсу назавжди запам'ятає цей день, свій день, свій день, свій день. Попереду незабутні студентські роки, навчання, праця, творчий пошук, та в цей день майбутнє здається таким загадковим, хвилюючим, все ще попереду...
Бій барабанів захопив увагу присутніх, після чого з'явився військо-

вий оркестр ВІПІ. Право підняти Державний прапор України було надано переможцю Міжнародної олімпіади з математики студенту ФТІ Олександрі Рибакі. Свято було урочисто відкрито під звуки Державного гімну України. Ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згуровський привітав молоде поповнення університету зі святом знань та правильним вибором вузу, адже відомо, що КПІ має славу історію, традиції і нині є лідером технічної освіти в нашій державі. Першокурсників також привітали почесні гості: міністр освіти і науки України С.М. Ніколаєнко, народний депутат України М.К. Родіонов, депутат Київради Д.Й. Андрієвський, голова Солом'янської РДА у місті Києві І.П. Сидоров,

голова секції випускників КПІ у Польщі пан Я.Фукса.
Після теплих привітань першокурсники мали змогу познайомитися з гордістю НТУУ "КПІ" студентами – переможцями і призерами конкурсів

мий – запалення вогню знань. Дуже символічним є передача цього факела від магістрів до першокурсника. Це означає зміну поколінь політехніків та одвічне прагнення людини до знань. Вогонь яскраво запалав і у небо під невщухаючі оплески полинули яскраві кульки у вигляді трьох таких рідних літер: К П І.
Далі на факультетах та в інститутах першокурсникам урочисто вручили студентські квитки та заліковки. А ввечері на площі Знань відбулась святкова дискотека, яка завершилась видовищним феєрверком. Сподіваємось, що навчання в НТУУ "КПІ" для першокурсників стане яскравим, як цей салют, і в майбутньому вони переконаються, що справді зробили правильний вибір. Хай щастить!

Майя Заховайко

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- 1** День першокурсника
- 2** Доповідь ректора
- 3** НТУУ "КПІ"
- 4** М.З.Згуровського на сесії професорсько-викладацького складу

Подарунок політехнікам

Напередодні нового навчального року київські політехніки отримали подарунок – оновлену центральну алею парку КПІ. Комісія, яку очолював заступник Ки-

ївського міського голови Валерій Борисов, високо оцінила якість виконаних робіт. На черзі – виконання наступного етапу реконструкції парку.

Інф. "КПІ"

29 серпня в залі ЦКМ в урочистій обстановці відбулася чергова сесія професорсько-викладацького складу.
У президії – керівники університету, декани факультетів та директори інститутів, голови профспілок співробітників і студентів, почесний гість – народний депутат України професор М.К. Родіонов.
Після привітання присутніх із 14-ою річницею незалежності України та початком нового навчального року, головуєчий на засіданні перший проректор університету чл.-кор. НАН України Ю.І. Якименко назвав прізвища співробітників університету, що пішли із життя протягом минулого навчального року, та запропонував присутнім хвилиною мовчання вшанувати їх пам'ять.
З доповіддю про підсумки роботи колективу університету за 2004/2005 навчальний рік та завдання на 2005/2006 навчальний рік виступив ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України М.З. Згуровський. Доповідач привітав учасників зборів із 14-ою річницею незалежності України та початком нового навчального року, охарактеризував стратегічні напрями реформування вищої освіти та визначив роль і місце Київської політехніки у цьому процесі. У доповіді було всебічно охарактеризовано багатогранну діяльність нашого університету. Особливу увагу було приділено підвищенню якості навчання, вирішенню

Сесія професорсько-викладацького складу

соціальних проблем співробітників та студентів, сформульовано завдання на новий навчальний рік. Зокрема, в доповіді ректора було відзначено особливості вступу України до європейського освітнього простору з урахуванням її власних надбань у царині вищої освіти та потреб національної економіки. У доповіді було акцентовано на необхідності переходу від репродуктивного підходу до навчання до його креативної, творчої моделі, на ролі університету при підготовці кадрів у ланцюгу: виробництво-освіта-наука-бізнес, на необхідності взаємодії між навчальною роботою та науковою діяльністю викладачів і студентів. Увагу також було привернуто до того, як студенти оцінюють викладацьку роботу, до наслідків прийому 2005 року, результатів молодіжного самоврядування тощо. (Повністю текст доповіді ректора подаємо на стор. 2-4).
На завершення сесії ректор університету М.З. Згуровський вручив дипломи лауреатів премії НТУУ "КПІ" переможцям щорічного університетського конкурсу на кращий підручник, посібник та монографію.

Інф. "КПІ"

ПРІОРИТЕТ – ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Доповідь ректора НТУУ "КПІ" академіка НАН України М.З. Згуровського на сесії професорсько-викладацького складу 29 серпня 2005 року

Шановні колеги та поважні гості наших зборів!

Щиро вітаю вас з чотирнадцятою річницею незалежності України і з новим навчальним роком, який наш університет зустрічає вже сто восьмий раз. За весь цей час КПІ був одним із флагманів вищої технічної освіти нашої країни. І в минулому, дуже бурхливому році, університет був в авангарді суспільних перетворень.

Офіційне приєднання України до країн-учасниць Болонського процесу наближає нас до європейського освітнього і наукового простору.

Для досягнення цієї мети нам важливо не копіювати, як за формою, так і за кількісними характеристиками, вже здійснені подібні реформи деякими країнами Північної, Центральної та Східної Європи. Цей шлях порівняно простий і природний для країн, що не мають власної розвинутої фундаментальної освіти і науки, вони зорієнтовані переважно на споживання чужих технологій, товарів і послуг та надання іншим країнам своїх природних ресурсів, дешевої робочої сили й екологічних квот.

Україні ж більш притаманна роль активного генератора нових знань, виробника нових видів техніки та високих технологій і виходу з цієї продукцією на зовнішні ринки. Цей шлях значно важчий.

Але, зважаючи на структуру і потенціал національної промисловості, освіти і фундаментальної науки, потужний людський капітал, значні ресурсні можливості, ми ще не втратили шанс для "прориву" до групи високорозвинених країн світу, йдучи саме цим шляхом. Тому перетворення мають захопити у свою орбіту не лише сферу вищої освіти і науки, а й інші стратегічно важливі сегменти суспільства.

Для здійснення цих перетворень необхідними є такі кроки.

Перше. Держава має сформувати стратегію свого пріоритетного науково-технологічного розвитку у вигляді ряду національних програм на основі залучення вітчизняного виробництва, науки, освіти і бізнесу в єдиному взаємопов'язаному комплексі.

Друге. Така стратегія розвитку вимагатиме комплексного вдосконалення чотирьох головних ланок освіти: професійно-технічної, спеціально-технічної, вищої і післядипломної. Відповідно до принципу "Освіта протягом усього життя" перетворення повинні забезпечити безперервність навчального процесу за більшістю напрямів підготовки, перепідготовки та їх взаємоузгодженість.

Третє. Потрібно усунути значні структурні невідповідності між потребами економіки та обсягами і структурою підготовки і перепідготовки фахівців шляхом стратегічного планування розвитку пріоритетних галузей економіки та їх збалансованого кадрового забезпечення. Державне замовлення має виділятися лише на ці потреби. Уже не можна витратити бюджетні кошти на навчання незатребуваних суспільством фахівців, особливо коли існує гострий дефіцит на кадрове забезпечення за окремими спеціальностями. У першу чергу це стосується базових галузей промисловості, за рахунок яких Україна повинна здійснювати свій стратегічний розвиток. Наприклад, попит на інженерів-механіків, інженерів-приладобудівників, енергетиків, на хіміків-технологів, на фахівців у галузі інформаційних технологій та електроніки в 1,5 – 2 рази перевищує можливості КПІ. Ці явища також відповідають і світовим тенденціям. Так, в Японії зараз дефіцит інженерів складає 1 мільйон осіб, в Німеччині – 1,5, в США – 2,5.

Четверте. Мають бути усунені суттєві диспропорції у самій сис-

темі вищої освіти. Це неоптимальність мережі ВНЗ, неузгодженість освітньо-кваліфікаційних рівнів бакалавра і магістра з вимогами роботодавців, невизначеність місця цих рівнів на ринку праці, надлишкова кількість напрямів, спеціальностей та спеціалізацій вищої школи. Так, в Україні кількість напрямів (76) і спеціальностей (584) у 2–2,5 рази перевищує аналогічні показники у США, Англії, Японії.

Для адаптації національної системи вищої освіти до потреб суспільства і ринку праці необхідно:

– відійти від нечіткості трактування освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр", визначивши його як рівень базової вищої освіти з ґрунтовною фундаментально-науковою компонентою та необхідною кваліфікаційною складовою, надавши право підготовки бакалавра лише закладам III–IV рівнів

гом останніх 10–15 років виник значний розрив між виробничим сектором і вищою школою, що призвело до послаблення проблемно-орієнтованої підготовки студентів, зниження якості дипломного проектування, звузило виробничі практики і, як наслідок, погіршило кваліфікаційні кондиції випускників ВНЗ.

Суттєво розширилася мережа навчальних закладів, які не мають науково-педагогічних шкіл, не проводять наукові дослідження, не мають відповідної бази та інших умов для навчання. Не сприяють виправленню цієї ситуації значне погіршення підготовки випускників шкіл та зростання контрактної форми навчання в державних закладах освіти без застосування до контрактників таких вимог, як до студентів, що навчаються за держзамовленням.

Відповідь – ні. Досвід США, Японії, передових країн Євросоюзу, які фінансують науку на рівні 3% від ВВП і вище, засвідчує: частка бюджетних коштів сягає до 0,5% (на фінансування лише фундаментальних досліджень), решту 2,5–3% наука отримує від виробничого сектора та бізнесу, які є невід'ємними учасниками інноваційної системи "виробництво–наука–освіта–бізнес".

Це одна складова проблеми пов'язана із структурними диспропорціями, що склалися у вітчизняній науці.

На жаль, в країні і, особливо, в органах державного управління домінує думка про другорядність університетської науки. Справжня наука, за їх переконанням, існує в іншій сфері, відмежованій відомчим бар'єром від вищої школи. Відповідно до цього склалася пев-

Це і створення сучасної інформаційної інфраструктури освіти і науки з її підключенням до європейських комп'ютерних мереж та інформаційних ресурсів, і дієве наукове й технологічне співробітництво України з Європою в межах Стостої рамкової програми ЄС та ін.

Шановні колеги! Наближаючись до європейського освітнього простору, ми не повинні втратити власні надбання і кращі традиції у вітчизняній природничій освіті й науці. Як і раніше, ми маємо думати над глибинними проблемами і самостійно вирішувати їх. Йдеться про оновлення номенклатури напрямів підготовки і спеціальностей шляхом їх укрупнення та гармонізації з потребами суспільства. Нам належить оновити зміст освіти, удосконалити методику навчання, використовуючи новітні освітні технології, суттєво підвищити якість підготовки фахівців. Наближення ж до європейського освітнього простору має здійснюватися для покращення сумісності нашої та європейської систем освіти за групою взаємоузгоджених критеріїв і характеристик. Головні з них такі:

– двоциклова, дворівнева система освітньо-кваліфікаційних рівнів – бакалавр та магістр;

– єдині з Європою критерії та методи оцінки якості;

– взаємоузгоджена кредитно-модульна система організації навчального процесу і взаємознаний додаток до диплома;

– система безперервної освіти, що базується на принципі "навчання протягом усього життя";

– взаємоузгоджена система наукових ступенів (для нас вона зводиться до перетворення ступеня кандидата наук на ступінь доктора філософії, не відмовляючись від вітчизняного доктора наук, як найвищого наукового ступеня).

Частина цих завдань має бути розв'язана на державному рівні, а частина – нашим університетом.

Зокрема, КПІ є регіональним базовим університетом для супроводу педагогічного експерименту в 15 вищих навчальних закладах з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Враховуючи це Міністерство освіти і науки України доручило КПІ виконати пілотний проект, спрямований на практичну реалізацію програми входження України в європейський освітній простір. Ми маємо, починаючи з 2008/2009 навчального року, повністю перейти на підготовку фахівців за схемою "бакалавр–магістр", виключивши підготовку за освітнім рівнем "спеціаліст", та впровадити інші складові Болонських перетворень.

Переходячи до аналізу **навчальної роботи**, хочу привернути вашу увагу до принципово нового підходу, який ми вже починаємо втілювати в життя.

Ви знаєте, що раніше КПІ отримував фінансування від МОН України пропорційно до загального контингенту студентів, який визначався держзамовленням. Відповідно до цього кожен факультет і кафедра були зацікавлені мати якомога більший контингент, а свої навчальні плани будувати за принципом максимального збільшення навантаження, під яке отримувалися фонди заробітної плати викладачів. За цієї системи такі очевидні критерії, як якість підготовки, затребуваність випускників на ринку праці, їх конкурентоспроможність у ринкових умовах відходили на другий план.

Нині ситуація принципово змінилася. КПІ, отримавши рік тому статус самоврядного автономного університету, фінансується окремим рядком у бюджеті України. Обсяги фінансування тепер визначаються урядом України і Верховною Радою не арифметично, відповідно до контингенту студентів, а **політично**, виходячи з

акредитації й визначивши разом із роботодавцями його місце на ринку праці;

– трансформувати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста до ступеня магістра за галузю знань (магістра інженерії, магістра права, магістра з бізнес-адміністрування та ін.) поряд із ступенем магістра наук;

– разом із роботодавцями потрібно остаточно визначити перелік кваліфікацій і посад для випускників навчальних закладів України за рівнями "кваліфікований робітник", "молодший спеціаліст", "бакалавр", "магістр", і внести відповідні зміни до загальнодержавних нормативних документів.

П'яте. На превеликий жаль, в Україні не створено ефективної системи післядипломної освіти, що задовольняла б потреби ринкової економіки. Більшість із 562 інститутів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів МОН України діють відокремлено як від виробничого сектора, так і від потужних університетів; вони не забезпечені висококваліфікованими кадрами, мають слабку навчально-лабораторну базу. Для адаптації цієї ланки освіти до потреб ринку праці доцільно, **по-перше**, здійснити її інтеграцію з університетами, і, **по-друге**, тісно пов'язати діяльність університетів у цій сфері з сучасною промисловістю, вдосконаливши підготовку з корпоративного управління, корпоративного права, охорони інтелектуальної власності, конкурентоспроможності, забезпечувати підготовку для роботи в нових господарських структурах і сфері бізнесу.

Шосте. В Україні спостерігається загрозлива тенденція до погіршення якості освіти. Протя-

Проблема погіршення якості навчання торкнулася і КПІ. Сьогодні ми готуємо понад 70% фахівців за репродуктивною моделлю. Вони засвоюють певну сукупність фактів і знань, можуть їх шаблоно застосовувати, але не здатні вирішувати незайомі для них завдання. І що повинно нас дуже хвилювати, так це продуктування понад 20% дипломованих, але досить погано освічених людей. І лише 10-ма відсотками своїх студентів ми можемо пишатися. Але такими вони є, в першу чергу, тому, що добре мотивовані, самодостатні і добре оволоділи методом самонавчання і самовдосконалення.

До речі, тенденція до зниження якості навчання стане однією з головних перешкод на шляху реального входження України до європейського освітнього простору, зокрема, це може призвести до невизнання європейською спільнотою дипломів, отриманих за спеціальностями, що не пройнуть зовнішню експертизу, і, як наслідок, до ускладнення мобільності на європейському просторі студентів та випускників цих спеціальностей.

Сьоме. Як і раніше, вищим навчальним закладам відводиться другорядна роль у проведенні першових наукових досліджень, які є основою елітної університетської підготовки. З іншого боку, відродження національної науки є однією з найбільш нагальних проблем держави. Традиційно ця проблема зводиться до принципів фінансування. Відомо, що для забезпечення пріоритетного науково-технологічного розвитку будь-якого суспільства, воно має виділяти на науку близько 3% від ВВП. Але чи повинні ці витрати

на система пріоритетів і, як наслідок, фінансування університетської науки встановлюється майже на порядок нижче порівняно з академічною. Це хибна позиція. **По-перше** тому, що підготовка висококваліфікованих кадрів неможлива без розвиненої науки і без їх занурення в реальні процеси розбудови економіки. **По-друге**, власне академічна наука приречена на занепад без активного залучення до її середовища великої кількості студентської та аспірантської молоді. Тому КПІ займає чітку позицію, спрямовану на посилення співпраці між провідними університетами та академічними установами з метою спільної цільової підготовки кадрів, виконання важливих наукових програм, у тому числі й міжнародних, супроводження великих інноваційних проектів.

Що стосується **прийняття системи, яка визначає докторський рівень як третій цикл навчання**, то структура освітньо-кваліфікаційних рівнів, яка існує в Україні, дозволяє легко перейти до третього ступеня – доктора філософії, який визначено Берлінською декларацією 2003 року як невід'ємну складову триступеневої системи підготовки на європейському просторі.

При цьому програми підготовки кандидатів наук можуть бути узгоджені з програмами підготовки докторів філософії, задовольнивши вимоги до яких, Україна може ввести цей освітньо-науковий ступінь замість ступеня кандидата наук. На даному етапі в Україні ступінь доктора наук доцільно залишити як визнання вищої наукової кваліфікації на теренах України.

Існують також інші важливі проблеми, які необхідно вирішити на шляху до європейської інтеграції.

ПРІОРИТЕТ – ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Закінчення.
Початок на 2-3-й стор.

ники в минулому. Звертає на себе увагу зменшення кількості вступників до докторантури. Це обумовлено відходом від головних пріоритетів діяльності певної частини підрозділів університету, і, як наслідок, відсутністю в цих підрозділах істотного резерву кандидатів наук, що працюють над докторськими дисертаціями, насамперед, молодшого віку. Кількість захистів кандидатських дисертацій залишається на рівні попередніх років. Це 66 захистів, з них тільки 36 (55%) – випускниками аспірантури нашого університету.

Щодо науково-дослідних робіт, то в їх виконанні брали участь майже 2 тисячі науковців та викладачів і понад 2 тисячі 200 студентів. Усього у 2004 році в нашому університеті виконувалося 147 держбюджетних та 369 госпдоговірних науково-дослідних робіт для вітчизняних та іноземних замовників, загальним обсягом понад 19 мільйонів грн. На жаль, для нас це дуже скромні показники. Наприклад, Білоруський державний технічний університет, будучи вдвічі меншим, виконує у 2 рази більший обсяг досліджень, в основному госпдоговірних, для підприємств Білорусі, Росії і навіть України. Тобто, в науково-дослідницькій компоненті він діє у 4 рази ефективніше за КПІ.

На жаль, за своїми організаційними принципами, навчальна робота і науково-дослідна діяльність як в цілому в країні, так і у нас в університеті залишаються різними і часто досить віддаленими сферами. Тому, принаймні, в межах КПІ ми зобов'язані цю дистанцію зменшувати: як кожний викладач, так і кожний студент КПІ мають бути залучені до наукової діяльності. Творення нового в курсових, дипломних, магістерських роботах має стати обов'язковою кваліфікаційною вимогою для студентів-старшокурсників і, особливо, для випускників університету. Приємно, що протягом минулого року ми зробили певні кроки в цьому напрямку. Збільшилася кількість дипломних робіт (спеціалістів до 776, магістрів до 529, бакалаврів до 740), виконаних з використанням результатів наукових досліджень.

У той самий час ефективність наукової діяльності визначає не лише стратегію розвитку університету, а й безпосередньо впливає на рівень оплати праці наших науковців. Хоча в минулому році ми збільшували їхні посадові оклади на 10,8 та 15,6%, в цілому рівень середньої оплати праці науковців у 2004 році становив 635 грн., що не набагато перевищує офіційний прожитковий мінімум в Україні. Тому необхідно значно збільшити обсяги позабюджетної тематики, що залежить від керівників інститутів, факультетів, кафедр і наших науковців.

Щодо інноваційної діяльності, то у 2003 і 2004 рр. в КПІ були створені технопарк та бізнес-інкубатор. У цьому році ми плануємо сформулювати об'єднувальне для цих нових форм, а також наукових підрозділів університету інноваційне середовище – технополіс. Його робота має бути спрямована на прискорення впровадження наукових розробок працівників університету, підвищення ефективності використання інтелектуальної власності, залучення інвести-

ційних і венчурних фондів для розвитку науки.

Приємно відмітити, що праця науковців нашого університету щорічно відзначається Державними преміями України в галузі науки і техніки. Ця традиція продовжена і в 2004 році. Державними преміями України в галузі науки і техніки 2004 року відзначені шість учених університету: члени-кореспонденти НАН України Михайло Юхимович Ільченко, Юрій Іванович Якименко; група наукових співробітників НДІ телекомунікацій д.т.н. Сергій Георгійович Бунін, к.т.н. Сергій Олександрович Кравчук, старший науковий співробітник Валерій Олексійович Сизранов; професор ФІОТ Сергій Миколайович Гриша.

Почесні звання "Заслужений діяч науки і техніки України" присвоєні професорам: Володимир Петрович Тарасенку, Валентину Анатолійовичу Свідерському, Олександрові Васильовичу Збруцькому.

Почесне звання "Заслужений винахідник України" присвоєно доценту Михайлу Семеновичу Тривайлу.

Визначено також переможців щорічного конкурсу університету на кращий підручник, навчальний посібник та монографію. Лауреатами цього конкурсу стали:

– професори Валерій Якович Жуйков, Віталій Іванович Бойко, Анатолій Анатолійович Зоря та доцент Віктор Михайлович Співак за підручник "Схемотехніка електронних систем";

– професор Василь Федорович Шинкаренко за монографію "Основи теорії еволюції електромеханічних систем";

– професори Володимир Сергійович Коваленко та Леонід Федорович Голово – за міжнародний "Довідник з лазерних технологій".

Вітаючи наших колег з цими нагородами, зичимо їм міцного здоров'я і подальших творчих успіхів.

У світлі сьогоднішнього набуває більшої ваги міжнародна діяльність університету, яка спрямована на підготовку кадрів для зарубіжних країн, на розвиток науково-технічного співробітництва, розширення контактів з іноземними партнерами.

Сьогодні в КПІ за всіма спеціальностями університету навчається 1740 іноземних студентів, аспірантів та стажерів. Оцінюючи якість підготовки іноземців, на жаль, ми маємо констатувати їх слабку фундаментальну та загальнопрофесійну підготовку, що пов'язано із слабкою загальноосвітньою підготовкою у своїх країнах та нашими низькими вимогами до цієї категорії студентів. Нам доводиться "дотягувати" їх до вітчизняного рівня, і тому лише на старших курсах тільки невелика їх частина відповідають стандарту студента КПІ. Розуміючи нашу відповідальність у світі за престиж диплома КПІ, ми маємо в усіх аспектах прирівняти вимоги до вступу і навчання іноземців до рівня вимог до українських студентів, суттєво підвищивши плату за навчання іноземців, покращивши їх побутові умови, медичне обслуговування та безпеку.

У подальшій роботі нам слід врахувати результати соціологічних досліджень серед іноземних студентів щодо якості навчання та умов проживання у нас. Так, переважна більшість іноземних громадян не почуває себе в безпеці в гуртожитках (29% опитуваних), в

корпусах (15%); визнають недостатній рівень опанування мов викладання (25%), недостатньо забезпечені літературою (35%), не мають змоги відвідувати спорткомплекс університету (29%), недостатньо знайомі з умовами отримання та користування банківськими картками (32%). У наших закладах харчування не мають можливості замовити страви національної кухні, стикаються з проблемами хабарництва в гуртожитках (32%), в міліції (29%) і в службі безпеки університету (24%), в деканатах та на кафедрах (14%), не задоволені якістю медичних послуг (31%). Мають місце загострення на міжнародній основі – 44%.

Тому необхідно вдосконалити систему міжнародної роботи, поклавши в її основу взаємне поглиблення культури, виховання молоді в стилі толерантності; практикувати міжнародні вечори, конкурси, у тому числі – за напрямками навчально-професійної підготовки, спортивні змагання та інше.

Шановні колеги! Усі наші здобутки були б неможливі без ефективної роботи адміністративно-господарських служб університету.

Іх зусилля були зосереджені на утриманні та подальшому розвитку матеріально-технічної бази, вирішенні соціальних питань студентів, викладачів та співробітників університету.

Сьогодні КПІ займає загальну площу 550 тисяч кв.м, у тому числі 408 тисяч кв.м – це навчальні корпуси та інші об'єкти, 142 тисячі кв.м – студентські гуртожитки. Ми утримуємо 6 житлових будинків, 4 бази відпочинку, паркову зону, зовнішні інженерні мережі та інші об'єкти. Значна частина наших споруд є пам'ятниками архітектури і охороняється законом України.

На утримання такої бази витрачаються великі кошти. Тільки за минулий рік університет витратив за спожиті електроенергію, тепло, воду та газ 12 мільйонів 320 тисяч грн. Це на 1 млн. більше ніж у позаминулому році, що викликано як об'єктивними причинами, так і деякими нашими недоробками.

По-перше, у нас швидко зростає насиченість навчальних корпусів і студентських гуртожитків енергоспоживаючим обладнанням і приладами, зокрема комп'ютерною та копіювальною технікою, обігрівачами, холодильниками.

По-друге, має місце постійне підвищення цін на енергоносії.

Поряд з цим, більшості підрозділів ще притаманна низька культура енергозбереження, не здійснюється облік спожитих енергоносіїв, відсутнє ефективне управління цим процесом на рівні ректорату.

Для усунення цих недоліків, а також враховуючи те, що з цього року в оперативне управління факультетів та інститутів передається їх майнові комплекси, розроблено систему енергоменеджменту в КПІ, якою передбачено облік споживання енергоресурсів і відповідні матеріальні стимули або санкції підрозділам за їх заощадження або перевитрату.

З важливих робіт, що виконуються, хочу назвати ремонт аудиторій та лабораторій, реконструкцію баз відпочинку, благоустрій території, інженерних мереж, дахів у корпусах і гуртожитках, реконструкцію парку, благоустрій та реставрацію пам'ятника загиблим у

роки Великої Вітчизняної війни, облаштування автостоянок, відкриття книжкових магазинів, буфетів та інше.

У студентському містечку виконано суттєві ремонтні роботи, практично в усіх гуртожитках облаштовано робочі та спортивні кімнати, підвищено рівень безпеки. Дуже болюче питання – це не повна забезпеченість студентів місцями в гуртожитках, тому на часі будівництво ще одного-двох нових гуртожитків. Ректорат намагається залучити кошти інвесторів для вирішення цієї проблеми.

Багато зроблено для підготовки баз відпочинку та проведення оздоровчого сезону. У минулому році було введено в експлуатацію третю чергу пансіонату "Маяк" на березі Чорного моря. Зараз в стаціонарному корпусі пансіонату одночасно можуть відпочивати до 500 співробітників з родинами, до їх послуг – двомісні номери з місцями загального користування за холодною і гарячою водою, є кімнати відпочинку та інше.

Усього в минулому році за оздоровчий період на базах університету покращили стан здоров'я близько 2,5 тисяч співробітників, у тому числі понад тисяча студентів та 456 дітей співробітників. Значну роботу з оздоровлення студентів і співробітників проводить університетський санаторій-профілакторій, який щорічно обслуговує понад 4 тисячі осіб. У ньому є лікувальні кабінети, організовано дієтичне харчування та інше. Разом з нашою студентською поліклінікою – це вже значний лікувально-оздоровчий комплекс.

Придїлялася увага розширенню та якісній роботі мережі пунктів громадського харчування, поступово проводиться ремонт їх приміщень. Соціально-побутовий відділ піклувався про житлові питання, про допомогу учасникам ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС, про дітей з багатодітних родин, про безкоштовні обіди для пенсіонерів.

Шановні колеги, на завершення доповіді хочу акцентувати вашу увагу на головних завданнях на новий навчальний рік.

У навчальній роботі: – необхідно зосередити зусилля колективу на підвищенні якості навчання, престижу вузу і його випускників, забезпечивши подальший розвиток кафедр, факультетів та інститутів у напрямку удосконалення змісту освіти, покращення кадрового, методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу, суттєвого зміцнення зв'язків з ринком праці;

– виходячи із завдань Болонських перетворень забезпечити протягом наступного навчального року перехід інститутів і факультетів на кредитно-модульну систему, адаптувати до неї навчальні плани і програми дисциплін, розробити систему внутрішнього і зовнішнього моніторингу якості навчання, що відповідає європейським критеріям;

– удосконалити та розширити систему підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів, надання другої освіти, втілюючи принцип "навчання протягом усього життя";

– забезпечити безперервну підготовку з іноземних мов, інформаційних технологій, правових та економічних дисциплін для підвищення мобільності студентів;

– потрібно багато зробити для удосконалення технічної оснаще-

ності навчальних та наукових лабораторій.

У навчально-виховній роботі наші зусилля мають бути спрямовані на розвиток молодіжного самоврядування в навчальній, вихованні, організації побуту, втіленні функцій керування навчальним закладом. Залишаючись поза політичними баталіями, необхідно створити всі умови для студентського самовираження, розвитку їх культурно-масової та спортивної роботи, для функціонування груп за інтересами, земляцтва, зв'язків з ровесниками, закордонною молоддю.

Наукову роботу маємо спрямувати на подальшу інтеграцію з навчальним процесом, на впровадження наукових розробок у виробництво, на виконання комплексних наукових тем за участю різних кафедр університету. Нормою має стати залучення штатних науковців КПІ до викладацької роботи і стовідсоткове занурення студентів старших курсів, особливо майбутніх магістрів, у науково-дослідну діяльність.

Ми повинні підвищити ефективність підготовки кандидатів і докторів наук, забезпечити проведення наукових досліджень усіма без винятку кафедрами університету.

Нам потрібно суттєво підсилити інноваційну складову нашої науки, розвиваючи нові інноваційні структури: технопарк, бізнес-інкубатор, зробити все необхідне для створення першого в Україні технополісу.

Необхідно впровадити дієву систему захисту і використання інтелектуальної власності науковців, яка б дозволила за умов ринкової економіки ефективно патентувати нові розробки, продавати ліцензії на кінцеві продукти наукової діяльності: винаходи, нові технології, промислові зразки, програми ЕОМ, бази даних тощо.

Міжнародна діяльність має бути зорієнтована на інтеграцію КПІ у європейську систему вищої освіти та науки, розширення контактів з університетами-партнерами та науковими центрами з усього світу. Залишаються актуальними завдання підвищення якості підготовки студентів-іноземців, створення для них належних умов проживання, безпеки, медичного обслуговування, розширення участі наших науковців у виконанні міжнародних наукових програм, організації та проведення міжнародних конференцій з актуальних питань навчальної та наукової роботи.

У соціальній сфері та господарській діяльності ми повинні покращити умови навчання, роботи та відпочинку членів нашого колективу, побудувати новий гуртожиток, вжити заходів щодо подальшого забезпечення житлом співробітників, реконструювати бази відпочинку "Політехнік", "Сосновий", "Глобус", спорудити мале спортивне ядро університету, спортивний майданчик, закінчити проектування та розпочати будівництво корпусів ФАКС та видавничо-поліграфічного інституту, виконати ремонтні роботи в корпусах та гуртожитках, завершити намічену програму благоустрою території.

Шановні друзі! Ми зможемо виконати все заплановане тільки за умови злагодженої, творчої праці всього колективу університету. Ще раз вітаю вас з новим навчальним роком і бажаю всім міцного здоров'я, благополуччя, творчої насаги в роботі та житті.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221

☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Редактор
Н.С.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
І.І.БАКУН

Комп'ютерний набір
Л.М.КОТОВСЬКА

Коректор
О.А.КЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня АТЗТ«Атопол»,
м. Київ, пр. Московський, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.